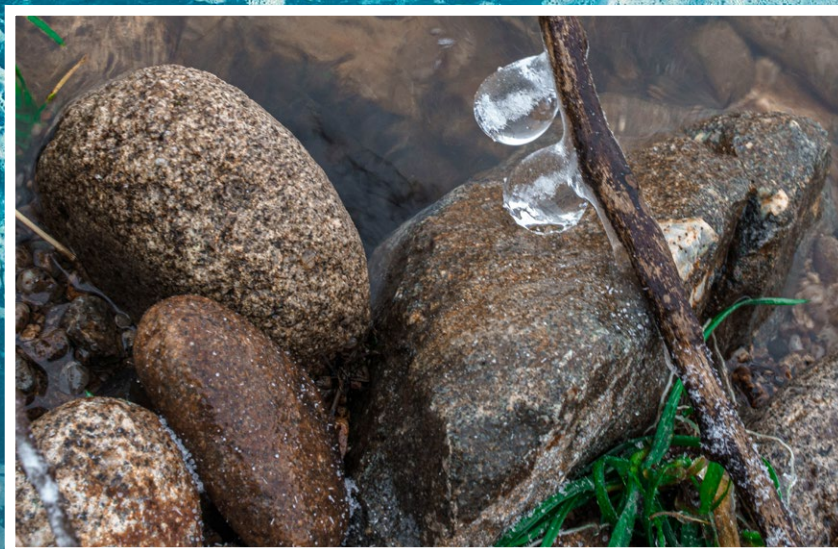
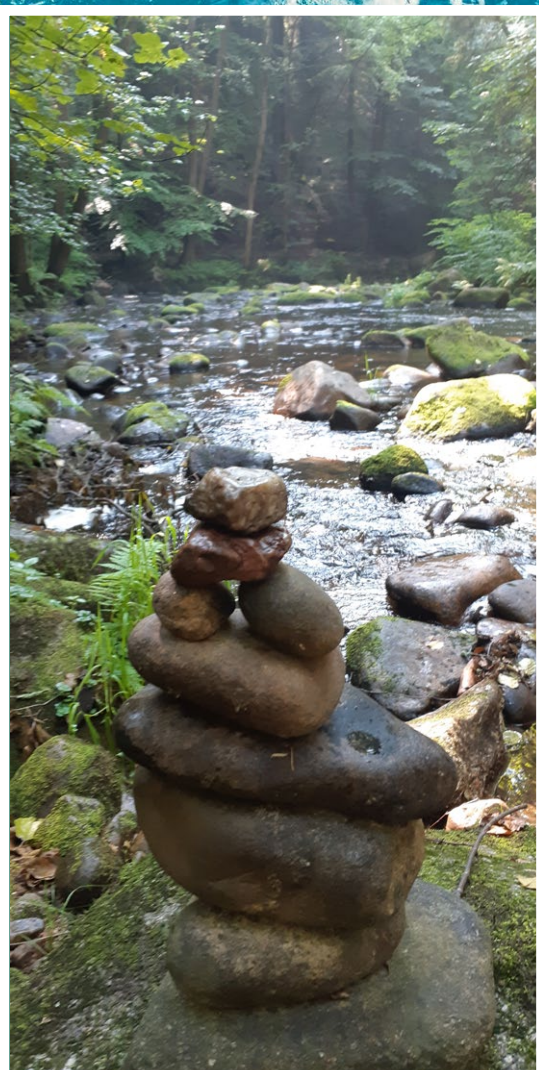

Novorolský zpravodaj

03-04
2021

22. 3. DEN VODY

foto Gabriela Novotná

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,
původně jsem se nechtěla vyjadřovat k situaci s Covidem-19, která rozděluje často i přátele, ale nemůžu zůstat lhostejná k tomu, co se všude kolem mě děje. Chápu, že některá omezení postrádají logiku a všem nám vadí, ale nikdo z nás není znalý všeho a je třeba věřit odborníkům a lékařům. Osobně vím, jaká je situace ve zdravotnictví. Staří lidé sice nemoc často přežijí, ale rekonvalescence se nedá zvládnout v domácím prostředí, čímž nastává velký problém pro rodiny. Přetížené jsou jednotky následné péče a zdravotnická zařízení. Personál situaci zvládá s vypětím všech sil, často bez nároku na odpočinek, za což jim patří obrovská úcta a poděkování. Čím dál víc nemocných je i mezi osobami mladší věkové kategorie, které jsou v mnoha případech hospitalizovány na JIP a jejich zdravotní stav je nenávratně poškozen. Hodně lidí v našem blízkém okolí přišlo i o své rodinné příslušníky. Na druhé straně vidíme přeplněné supermarkety a poloprázdné košíky. Lidé podceňují nošení čistých roušek. Prosím, nebuďte lhostejní ke svému okolí, dodržujte pravidla a buďte rádi, že jste zdraví vy i vaše rodiny. Až onemocní někdo z vašich blízkých a nemoc si vyžádá tu nejhorší daň, bude pozdě. Pak si třeba položíte otázku: „Kde a kdo nakazil moji maminku nebo babičku?“ Možná někdo z těch, kdo nebral ohled na své okolí.

Poděkování

Děkuji společnostem Thun 1794 a. s., Viking Mašek a. s., Sedlecký kaolin a. s. a Autoservisu Potužák Nová Role za příspěvek na nákup nové televize pro klienty Domova s pečovatelskou službou v Nové Roli. Velice si vážím podpory těchto společností.

Velké poděkování patří mladému dobrovolnému hasiči, který v lednu zachránil dívku, pod kterou se na rybníku prolomil led. Dominik Svoboda zachoval klid a velmi duchaplně pomohl dívce dostat se na břeh, byť sám ohrožoval své zdraví. Jeho hrdinský čin si zaslouží úctu a ocenění nás všech.

Díky všímavosti obyvatel a odborné pomoci spolku Drosera – Sdružení ochrany přírody a krajiny se podařilo zachránit nemocnou labuť v katastru Nové Role. Všem zúčastněným děkuji.

Bc. Jitka Pokorná – starostka města

V této složité situaci pomáhá i město a pracovníci příspěvkových organizací. V Nové Roli jsou i děti ze sociálně znevýhodněných rodin, které nejsou schopny si zajistit vhodné podmínky pro distanční výuku. Zázemí pro tyto děti vytvořily pracovnice Domu dětí a mládeže a pomáhají i s výukou dětí. Městská knihovna nabízí distribuci knížek i s doručením do domácností. Pomocí služby Senior Expres zajišťujeme dovoz obědů a nákupů seniorům i dalším obyvatelům, kteří onemocní nebo se ocitnou v karanténě. Zaměstnanci MěÚ pomáhají s registrací seniorů 80+ do očkovacího systému a distribucí respirátorů, který obdrží každý senior starší 75 let i s popisem o správném používání. Pořádám potravinovou pomoc matkám samoživitelkám a nízkopříjmovým seniorům.

I nadále poskytujeme našim obyvatelům bezplatnou právní poradnu.

Věřím, že o naše spoluobčany je postaráno. Pokud se ocitnete v nepříznivé situaci a bude v našich silách vám pomoci, kontaktuje přímo mě na telefonu +420 602 343 465 kdykoliv.

S úctou a přáním všeho dobrého

Bc. Jitka Pokorná – starostka města
email: starostka@novarole.cz
mob.: +420 602 343 465

Oznámení občanům – přeprava Senior expres

Vážení občané,

oznamujeme, že přeprava seniorů vozidlem města Nová Role Senior expres se uskutečňuje pouze za použití respirátorů a jen na plánované preventivní zdravotní prohlídky, lékařská vyšetření, popř. lehká či drobná ošetření. Vozidlem nelze přepravovat nemocné seniory nebo seniory s příznaky onemocnění, nelze provádět dopravu na odběrové testy na Covid – 19.

Děkujeme za pochopení, dodržování hygienických pravidel a spolupráci.

Kateřina Černá, DiS. – tajemnice MěÚ

Informace k nově vzniklému Domovu důchodců v Nové Roli

Zařízení provozuje soukromá společnost. Nová ředitelka paní Lenka Kroniková uzavřela pohovory na jednotlivé pracovní pozice. Snažila se upřednostnit obyvatele našeho města, za což jsem velmi ráda. První klienti budou přijati v měsíci dubnu letošního roku. Pokud máte zájem svého blízkého umístit, kontaktujte sociální pracovníci paní Olgu Heřmanovou na telefonu +420 702 294 906. Zrekonstruované prostory jsou velmi komfortní. Vznikly zde převážně jednolůžkové, ale i dvoulůžkové pokoje. Domov důchodců poskytne zázemí pro lidi zdravotně znevýhodněné s příspěvkem na péči 3. a 4. stupně. Nejedná se tedy o sanatorium, ale o klasický domov důchodců s 24 hodinovou zdravotní i sociální péčí.

Pokud máte jakýkoli dotaz týkající se zařízení, můžete kontaktovat i mě na telefonu +420 602 343 465 nebo na emailové adrese starostka@novarole.cz.

Bc. Jitka Pokorná – starostka města

Věková struktura obyvatel

Demografický vývoj v posledních 5 letech:

Kategorie	Počet k 1. 1. 2016	Počet k 1. 1. 2017	Počet k 1. 1. 2018	Počet k 1. 1. 2019	Počet k 1. 1. 2020	Počet k 1. 1. 2021
Dospělí	3431	3433	3385	3397	3372	3386
Muži	1642	1637	1612	1604	1593	1616
Ženy	1789	1796	1773	1793	1779	1770
Děti (15–18 let)	124	126	121	119	114	118
Chlapci	59	61	60	69	75	85
Dívky	65	65	61	50	39	33
Děti (do 15 let)	618	613	611	612	612	609
Chlapci	334	331	330	315	313	305
Dívky	284	282	281	297	299	304
děti 6–7 let	91	85	70	81	92	82
děti do 3 let	173	146	136	125	121	118
Celkem obyvatel	4137	4172	4117	4128	4098	4 113
Průměrný věk obyvatel	42,55	42,87	42,90	43,20	43,40	43,61

Výpis změn z agendy evidence obyvatel od roku 2018

	2018	2019	2020
Počet přihlášených osob	130	81	109
Počet odhlášených osob	111	104	74
Počet úmrtí	39 (17 v MO*)	50 (17 v MO)	51 (19 v MO)
Počet narození	30 (0 v MO)	37 (0 v MO)	30 (0 v MO)
Počet uzavřených sňatků	24	23	18

*MO – matriční obvod – informace slouží k určení místa úmrtí/narození

Rok 2020 byl v mnohém specifický, demografické trendy však zůstávají stále stejné. Dlouhodobými změnami ve věkové struktuře obyvatelstva, které také nazýváme jako demografické stárnutí, došlo k navýšení průměrného věku obyvatel Nové Role v průběhu 5 let o více než jeden rok. Jinými slovy, podíl dětí v populaci stagnuje či se snižuje a na druhé straně posiluje skupina seniorů. Tento trend představuje pro vedení města výzvu v mnoha ohledech. Za prvé bude nutné disponovat dostatečnou infrastrukturou umožňující kvalitní život pro seniory a za druhé zastavit odliv obyvatel v produktivním věku či tyto obyvatele ideálně do Nové Role přivést.

Z dostupných dat pozorujeme, že i v roce 2020 pokračoval pokles počtu odhlášených osob, dokonce bylo dosaženo tzv. pozitivního migračního salda (počet přihlášených osob převyšoval v daném období počet odhlášených osob). Naopak přirozený přírůstek (rozdíl mezi počtem živě narozených dětí ve sledova-

ném období v daném území a celkovým počtem zemřelých osob v témž území a v témž období) zůstává i ve třetím po sobě jdoucím sledovaném roce záporný. Za příznivý lze však považovat fakt, že počet úmrtí je téměř totožný jako v minulém roce, zatímco celorepubliková data poukazují na nárůst počtu zemřelých v důsledku pandemie Covid-19 (Zdroj: ČSÚ, 18.1.2021, dostupné online: https://www.czso.cz/csu/czso/obypz_cr).

Za zmínku dozajista stojí také téměř pětinnový pokles uzavřených sňatků v roce 2020 oproti předchozímu roku. Lze předpokládat, že za úbytkem sňatků stojí v první řadě vládní protiepidemická opatření omezující počet účastníků svateb, a také uzavření restauračních zařízení. Následující rok napoví, pokud se epidemická situace zlepší a aktuální opatření se rozvolní, zda se jednalo pouze o odložení sňatků a celkový počet svateb bude v roce 2021 vyšší než v letech předchozích.

Odchyty zdivočelých koček

V minulých letech Nová Role čelila časté kritice od některých občanů, že se nedostatečně stará o toulavé kočky na našem území. Tento palčivý problém trápí samozřejmě většinu obcí a měst nejen v České republice, ale taktéž v celé Evropě. Dle současné judikatury podle ustanovení §1058 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění, je nálezce povinen oznámit nález zvířete obci, na jejímž území k nálezu došlo, nelze-li z okolností poznat, komu má být zvíře vráceno. Obec má pak povinnost se o zvíře postarat. Nutno ovšem podotknout, že populace zdivočelých toulavých koček vznikají z naší lidské nedbalosti a nezodpovědnosti. Současné toulavé a zdivočelé kočky se narodily již zdivočelým, opuštěným a nechtěně narozeným kočkám, o které se člověk nebyl schopen postarat, ohlídat je či vykastrovat.

Na území naší republiky se již některé obce a města společně se spolky záležitostí toulavých koček aktivně zabývají a evidují se do tzv. kočičí kstrační mapy. Celá záležitost toulavých koček je pak metodicky upravena doporučením Ústřední komise na ochranu zvířat Ministerstva zemědělství ČR, kde se mimo jiné říká, že „za regulaci populace toulavých koček považujeme soubor opatření, který zamezí utrpení zvířat vzniklých v důsledku nekontrolovaného množení toulavých, opuštěných a zdivočelých koček v příslušné lokalitě, a pokud je to možné, ponechá kastrováné jedince na jejich původně obhajovaných teritoriích“.

Naše město se touto problematikou zabíralo již v minulosti, kdy se na upozornění občanů prováděl odvoz zraněných opuštěných koček do útulku a v malém množství případů se opět ve spolupráci s aktivními občany zajišťovala kastrace. V loňském roce jsme problém uchopili již komplexně a začali spolupracovat se spolkem Konec toulání o. s. z Kraslic, který mapuje lokality s toulavými kočkami na našem území a snaží se je odchytit. Následně ve spolupráci s veterinárním lékařem zjistí zdravotní stav koček, zbaví je parazitů a proběhne kastrace a označení ušního boltce vrubem v narkóze. Toto označení je mezinárodně uznávaným označením kastrováných koček, jeho výhodou je možná vizuální kontrola bez další nutnosti odchytu koček. Po zotavení přibližně za 5–10 dní se kastrovaná zvířata vypouštějí zpět do lokality, kde byla odchycena, popř. některým hledá spolek náhradní domov. Zubožená zvířata zůstávají v útulku. Na podzim minulého roku bylo odchyceno celkem 23 koček, zejména v lokalitě u skládky a u vlakového nádraží. V měsíci lednu to bylo 7 koček opět u vlakového nádraží, k tomu je vytipováno 10 koček v lokalitě na Bouchalce, které měly být v měsíci únoru odchyceny, max. při nepříznivém počasí může odchyt pokračovat ještě počátkem března.

Odchyt koček je značně problémový, neboť toulavé kočky jsou plaché, a proto pracovníci odchytu využívají spolupráce s lidmi, kteří se o toulavé kočky v místě starají. Odchyt se provádí do odchytových klecí v dobu, kdy jsou zvířata zvyklá na krmení. I když je celá situace náročná časově i finančně, jedná se o komplexní opatření, nikoliv jednorázový zásah. Společně s provedenými odchyty a kastracemi musí být nadále o kočky v lokalitě postaráno, je třeba dohlížet na jejich zdravotní stav a v případě potřeby zajistit odbornou pomoc. Kočky potřebují přiměřeně přikrmovat – na místě, kde se zdržují, je však nutné udržovat pořádek tak, aby se zde neválely jednorázové misticíky od krmení a zbytky potravy, které by mohly na místo lákat např. hlodavce. Kočky jsou teritoriální zvířata, kastrování jedinci udrží lokalitu obsazenou, náhodně zatoulaní kocouři zde nezpůsobí žádné škody a kočičí kolonie se nijak nekontrolovaně nerozrůstá. Stále je však zapotřebí provádět kontrolu a objevenou novou kočku bez vrubu na ušním boltci odchytit a vykastrovat. Je naivní prosazovat myšlenku, že zákazem krmení toulavých koček se problém vyřeší. Jen se tím zvýší utrpení zvířat, která jsou vyčerpávána opakovanými březostmi, šířenými nemocemi, vzájemnými potyčkami a vyhladověním. Daleko jednodušší a vhodnější je snaha minimalizovat množství toulavých a opuštěných koček zodpovědným přístupem. Zejména chovatelé zahrádkáři, kterých je v Nové Roli velký počet a kteří si pořídí v letním období kočky na své zahrádky, by se měli chovat zodpovědně, nechat zvířata vykastrovat a i v zimních měsících je chodit na své zahrádky krmit. Je třeba si uvědomit, že podle zákona na ochranu zvířat musí každý chovatel zajistit zvíře proti úniku, ať už je to pes, kočka nebo kráva. Město věří, že vynaložené úsilí a finanční prostředky se postupně zúročí a podaří se problém s toulavými kočkami v inkriminovaných lokalitách města i s pomocí občanů eliminovat.

Kateřina Černá
tajemnice úřadu

Pozor na podvody na internetu

Policisté Karlovarského kraje od začátku letošního roku evidují již tři případy podvodů na internetu, při kterých oběti zaslaly podvodníkům finanční prostředky v celkové výši kolem 1,5 milionu korun. Proto bychom chtěli varovat všechny občany před podvodným jednáním, ke kterému dochází prostřednictvím internetu.

Podvodníci se ve většině případů vydávají za vojáky jiné země a svou oběť kontaktují především na sociálních sítích či seznamkách. Umí být velmi přesvědčiví, a snadno tak s poškozeným naváží bližší vztah, který udržují mnohdy i několik měsíců. Po získání důvěry s příslibem společné budoucnosti a smyšlených náhod žádají o zaslání finančních prostředků ve formě půjčky, které poškozený rád zašle – své peníze ani svou lásku v podobě podvodníka již však nikdy nevidí.

Kyberkriminalita je stále na vzestupu, a tak je důležité si dát na síti pozor, s kým komunikujete. Připravili jsme si proto pro Vás několik preventivních rad, které když budete dodržovat, tak Vás mohou před podvodníky na internetu ochránit:

- Pokud užíváte internet, nikomu nesdělujte na síti své osobní údaje jako je například rodné číslo, adresa či telefonní číslo.

- Při komunikaci s cizími lidmi na internetu buďte obezřetní. Podvodníci se mohou vydávat např. za ovdovělého vojáka či hodnou paní učitelku ze školy. Postupem času z Vás ale mohou vylákat mnohdy všechny Vaše úspory.

- Na internetu se chovejte tak jako v reálném světě. Na ulici také nadáte své celoživotní úspory cizím lidem, tak proč je posílat někomu na síti.

- Myslete na to, že na internetu je přibližně každý pátý člověk pod falešnou identitou. Nenechte se proto napálit, neboť ani fotky na samotných profilech nemusí být dotyčné osoby, která je s vámi ve spojení.

- K různým službám na internetu používejte různá a hlavně silná hesla. Jsou jako klíč k Vašemu domu, pořádně si je tedy strážte.

- Nenechte se prostřednictvím internetu ani v běžném životě k ničemu nutit.

- Nikomu nedávejte své přihlašovací údaje do internetového bankovníctví.

- V žádném případě nikomu na internetu neposílejte žádnou finanční hotovost.

V případě, že se i přes naše preventivní rady stanete obětí trestného činu, neváhejte se obrátit na bezplatnou linku 158 nebo na nejbližší policejní služebnu.

nrap. Mgr. Věra Hnátková
oddělení tisku a prevence Krajského ředitelství
policie Karlovarského kraje

Ukázková záchrana z ledu

Dne 18. 1. 2021 se třináctiletá Kamila H. vydala na zamrzlou hladinu novorolského rybníka. Neodhadla však tloušťku ledu ani správně nevyhodnotila míru rizika. Po několika metrech se tenkým ledem propadla a ocitla se v ohrožení života. Měla však velké štěstí, protože v tu chvíli kolem procházel Jan Viceník s rodinou. Honza se vydal Kamile pomoci, ale pod jeho vahou se začal led propadat a on se k ní nedokázal dostat. Proto se vrátil na břeh a sháněl dlouhou větev nebo něco, co by děvčeti podal. U každé záchrany je potřeba myslet také na své bezpečí a zvážit míru nebezpečí. Často se stává ze zachránce zachraňovaný.

Volání o pomoc uslyšel také Dominik Svoboda, člen mladých hasičů SDH Nová Role. Ten se s kamarády vracel z hokeje, který hráli opodál na rybníce. Nejprve nevěděli, o co se jedná, ale rozeběhli se ke křičícímu hloučku. Maruška Viceníková mezitím volala na tísňovou linku 150 a oznamovala událost. Včasné a přesné oznámení události je důležité pro co nejrychlejší aktivaci složek IZS. Při záchraně tonoucího jde doslova o vteřiny. Dominik neváhal a zkusil se po ledě k tonoucí dívce přiblížit. Jeho váhu led unesl, ale když se blížil k místu propadnutí, led začal prskat i pod ním. Proto si Dominik nechal podat od kamaráda hokejku a dále pokračoval plazením po břiše. Dívka se mezitím částečně dostala na led, ale vlivem promrznutí nebyla schopna dalšího

pohybu. Pokud to situace umožňuje, měl by se tonoucí pokusit „vykopat“ z vody na led, a poté se „válením sudů“ dostat od místa proboření pryč, a to směrem odkud přišel.

Pod Dominikem začal prskat led, i když ležel na břiše, a tak se snažil co nejvíce natáhnout a podat dívce hokejku. Kamile se hokejku po několika neúspěšných pokusech povedlo zachytit a udržet se jí, a tak mohl Dominik dívku přitáhnout na pevnější led a následně dovést ke břehu. Tam jí všichni zúčastnění společně sundali mokré oblečení a dali jí své suché. Dominik ještě odběhl do blízké klubovny novorolských fotbalistů zjistit, jestli tam někdo je, aby odvedli promrzlé děvče do tepla. V klubovně nikdo nebyl, a tak manželé Viceníkovi odvedli dívku k sobě domů, protože bydlí nedaleko. Poskytli jí tepelný komfort, a poté kontaktovali dívčiny rodiče.

Tato událost skončila díky duchapřítomnosti všech zúčastněných dobře. Kamila si kromě prochlazení a nepříjemného zážitku odnese pouze ponaučení, jaké nebezpečí může skrývat zamrzlá vodní hladina.

Ondřej Horych
starosta SDH Nová Role

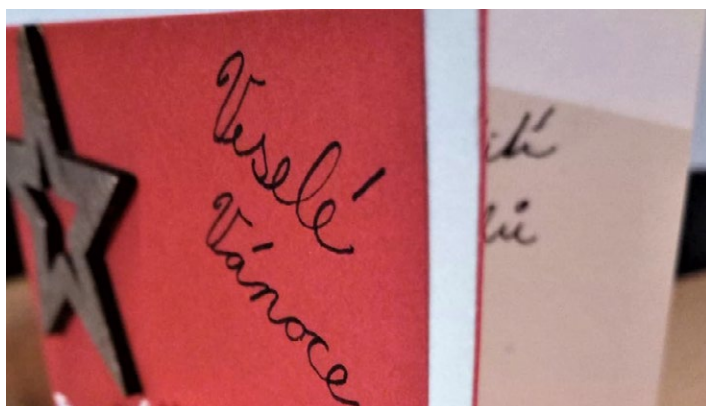
Západ slunce nad Novorolským rybníkem

foto Petr Jakubes 2/2021

Poděkování

Děkujeme žákům Základní školy v Nové Roli, kteří vyrobili krásná vánoční přáníčka pro obyvatele Domu s pečovatelskou službou. Byly jim předány i s malým dárečkem při Mikulášské nadílce.

Obyvatelé DPS

Tajemní návštěvníci před školou

Začátkem února se na lavičce před školou objevily dvě tajemné sněhové postavy. Velcí i malí se u nich zastavovali, fotili se s nimi a prohlíželi si je ze všech stran. Kde se tu ti tajemní sněhový kamarádi vzali? Na facebooku se objevila zpráva, že jsou to žáci, kteří čekají na otevření školy. A kde je pravda? Představte si, že autory „sousedů“ byly děti. Žáci 5. třídy dostali v rámci předmětu Dovedné ruce za úkol vytvořit něco zajímavého ze sněhu.

A tak na zahradách i na veřejném prostranství začaly vznikat pěkné sněhové výtvary. Sourozenci Monča a Domča Botkovi nechtěli zůstat u obyčejného sněhuláka, uplácali tyto postavičky a splnili tak úkol na jedničku s hvězdičkou. Udělali radost nejen paní učitelce, ale všem Novorolákům. Děkujeme.

PaedDr. Miluše Dušková

První půlrok školní docházky je za námi

Dne 1. září 2020 jsme se spolu s novými prvňáčky poprvé sešli ve škole a plánovali si, jak se tu budeme učit nejen číst, psát a počítat, ale i kreslit, stříhat, lepit, zpívat, cvičit, soutěžit i spolupracovat. Než jsme si prohlédli prostory školy, ukázali si cestu z šatny do třídy, ze třídy do tělocvičny a zjistili, že zvoní nejen na přestávku, ale i na hodinu, tak byly školy uzavřeny.

Učili jsme se 5 týdnů on-line z domova. S velkou radostí jsme se na konci listopadu vrátili zpátky do školních lavic. Je prima, když

můžeme být každý den se svými kamarády ve škole a společně sledovat pokroky, které děláme. Došli jsme k prvnímu pololetnímu vysvědčení, k prvním pochvalám. Přidané slovní hodnocení nám ukazuje, kde nám to jde a co bychom mohli zlepšit.

Snad si i druhé pololetí ve škole užijeme a na konci roku si už naše hodnocení přečteme sami.

Žáci 1. B a tř. učitelka M. Voláková

Informace ze školy

První pololetí školního roku proběhlo z velké části formou distanční výuky. I když jsme měli naději, že budou děti chodit do školy v běžném režimu, připravovali jsme se od začátku roku na případné zavření škol. Když k němu došlo, mohli jsme od prvního dne spustit online výuku. Výuka probíhá v prostředí Google Classroom přes Google Meet a je doplňována prací s Google formuláři, Quizizz, Wordwall a dalšími nástroji k procvičování a opakování výuky. V uplynulém pololetí již všechny děti pracovaly v online prostředí. Distanční výukou bylo ovlivněno i pololetní vysvědčení. Zajistit objektivitu hodnocení, kdy některým dětem pomáhají rodiče, kteří mohli zůstat doma, a jiné pracují zcela samostatně, není možné. Startovní čáru pro učení má každé dítě na mnohem rozdílnější úrovni. K letošnímu vysvědčení dostaly děti i slovní komentář k jednotlivým předmětům, kde učitelé krátce zhodnotili přístup k učení za uplynulé pololetí.

Stále doufáme, že se děti budou moci vrátit brzy do školy, snažili jsme se během jejich nepřítomnosti také vylepšit interiéry školy. Z příspěvku od zřizovatele vznikly koutky zaměřené např. na český a anglický jazyk, anatomii, zeměpis nebo finanční gramotnost, na kterou plánujeme společně s Klubem přátel školy pro děti školení. Ve všech třídách už jsou pro žáky připraveny interaktivní tabule.

Protože předpokládáme, že ani letos nebude moci proběhnout Den otevřených dveří, zveme Vás na prohlídku školy alespoň prostřednictvím několika fotografií.

Mgr. Ester Nováková

NALAR

Lesy města Nová Role v roce 2020

Město Nová Role hospodaří s lesním majetkem o rozloze 98,91 ha porostní plochy. V katastrálním území Nové Role se v roce 2020 podařilo zvýšit porostní plochu o zhruba 2,3 ha rozhodnutím v pochybnostech dle lesního zákona. Jedná se o lokalitu kolem kaolínek na začátku cyklostezky vedoucí z Nové Role do Mezirolí. Na ploše se již nyní nachází vysoký smíšený les. Plocha bude zanesena do nového lesního hospodářského plánu, a zvýší se tak obhospodařovaná plocha lesů.

Od roku 2018 se lesnický sektor potýká se změnou klimatu v podobě sucha a s ním spojenou gradací kůrovců. Tento jev výrazně ovlivnil obchod se dřevem. Od roku 2018 je tak pozastavena úmyslná těžba dřeva a město Nová Role zpracovává pouze nahodilou těžbu (tj. kůrovcem napadené jedince, následky silných větrů nebo mokrého sněhu). Ani rok 2020 nebyl jiný. I přes vydatnější srážkové úhrny byla hladina spodní vody, a tím i nasycenost vodou na většině Karlovarského kraje neuspokojivá. Význam sucha se odrazil i na zdravotním stavu mladších porostů okolo 50. roku života, které jsou tvořeny především jedním druhem dřeviny, a to smrkem ztepilým (*Picea abies*). Takto oslabené jedince s velkou úspěšností napadají již zmiňovaný kůrovec (především lýkožrout smrkový *Ips typographus*, a lýkožrout lesklý *Pityogenes chalcographus*). Nahodilou těžbou se takto napadených nebo poškozených stromů vytěžilo 244,91 m³ smrku, 38,99 m³ borovice a 51,09 m³ břízy. V úmyslné těžbě potom 31,72 m³ modřínu, kdy se jednalo o vymýcení jedinců uvnitř kůrovcových ploch. Celková těžba tak činila 366,71 m³. Význam kůrovcové gradace se projeví až v dalších letech, neboť v Krušnohoří a blízkém okolí se zatím dařilo hlavní ohniska napadení poměrně včas podchytit a porosty byly zatím v lepší kondici, než tomu bylo na Vysočině a Jižní Moravě. Porosty jednodruhové neboli monokultury jsou a budou napadány primárně. V takto založených porostech je velmi výrazný vláhový deficit (smrky v našich podmínkách trpí neustále nedostatkem vody) a stromy na to reagují zvýšenou obranou proti všem biotickým činitelům. Pokud takové podmínky trvají dlouho (stačí jedno vegetační období, jako bylo to v roce 2018), následky na sebe nenechají dlouho čekat, a pak je i základní stav lýkožrouta smrkového (základním stavem se rozumí množství přirozeně se vyskytujících jedinců na dané ploše) dostačujícím pro zánik oslabeného jedince, popřípadě celého porostu. V teplých letech s příznivými podmínkami je kůrovec schopen založit i tři generace. Nejlepším možným řešením je biologická ochrana lesa. Zásahy hmyzích predátorů jsou významným článkem v boji s přemnoženými druhy. Z hlediska ochrany lesa byl rok 2020 výjimečný také gradací hlodavců, v některých mladých porostech (tzv. kultury) způsobovali škody

zejména na buku lesním (*Fagus sylvatica*). V roce 2020 proběhla výsadba sazenic lesních dřevin i za pomoci občanů města Nová Role, kterým děkujeme za účast na této zdařilé akci.

Plochy vzniklé po nahodilých těžbách byly opět zalesněny, a to především dřevinami přirozeně se vyskytujícími ve vegetačním lesním stupni 3-4. Na ploše 0,51 ha se vysadilo 4.224 ks buku lesního (*Fagus sylvatica*), 400 ks lípy srdčité (*Tilia cordata*) a 325 ks jedle bělokore (*Abies alba*). Na výsadbě nové generace lesa se podílela i skupina ochránců přírody z Nové Role – patří jim velký dík a obdiv za to, že i v dnešní době se najde spousta nadšených lidí se zájmem o přírodu. Vysazený smíšený les s příměsí dalších dřevin jako je dub zimní (*Quercus petraea*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), modřín opadavý (*Larix decidua*), smrk ztepilý (*Picea abies*), bříza bělokora (*Betula alba*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*), vzniklých především přirozenou obnovou, vytváří ideální porost odolávající změnám, které budou mít v budoucnu velmi zásadní vliv na fungování našich ekosystémů.

Většina takto vzniklých ploch je chráněna proti zvěři oplocenkami. Dřeviny nacházející se mimo oplocené plochy jsou ošetřeny proti okusu nátěrem nebo postřikem terminálu. Oplocenek se v roce 2020 realizovalo celkem 1745 m (oplocená plocha 1,69 ha) za přispění dotace z rozpočtu Karlovarského kraje a Ministerstva zemědělství částkou 106.150,- Kč. Postřikem (Aversol) ošetřená plocha činila 2,28 ha v letním nátěru a 7,83 ha v zimním nátěru. Počet ošetřených dřevin čítal zhruba 41 000 ks. Prořezávky a probírky do 40 let věku porostu byly provedeny na 0,89 ha lesa. Tyto zásahy, jež jsou závaznými ukazateli lesního hospodářského plánu (LHP), byly v platnosti stávajícího plánu (platnost LHP – 1. 1. 2012 - 31. 12. 2021) ve všech porostech provedeny již dvakrát, v některých porostech třikrát. Cílem prořezávky je druhová a výšková úprava porostu, redukce jedinců a případné zpřístupnění porostu pro budoucí výchovu a těžbu.

Dotace z rozpočtu Karlovarského kraje a Ministerstva zemědělství činila v roce 339.113,- Kč. Kromě zmiňovaných oplocenek se do čerpání dotací počítá také: výchova porostů do 40 let věku, obnova porostů umělou sadbou, zajištění porostů, následná péče o kultury, opakovaná obnova lesa umělou sadbou, ochrana proti kůrovcům (lapače, lapáky, trojnožky, asanace dřevní hmoty), šetrné technologie při soustředování dřeva, dotace na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity a další.

Rok 2020 přinesl i několik změn na cyklostezce vedoucí z Nové Role do Mezirolí. V září byla provedena instalace závory, která by měla zabránit vjezdu a průjezdu automobilů, jež si tak zkracovaly nebo zpříjemňovaly cestu lesním prostředím. Zhotoveny byly i informační cedule, které by měly zpříjemnit cestu a obohatit

návštěvníka o zajímavé informace ze světa lesního ekosystému. Ozelenění se dočkal i rybník ve Vrbičkách, který tak po své rekonstrukci krásně zapadá do krajinného rázu mezirolnského lesa. U rybníka je k vidění mnoho rozličných druhů rostlin a živočichů. Nezahálela ani spolupráce s místním truhlářem, který opět přispěl několika desítkami ptačích příbytků.

Rok 2020 přinesl řadu změn a varovných signálů. Odborníci a lidé zasvěcení ochraně prostředí okolo nás bijí na poplach. Vyšší kruhy reagují na varování laxním přístupem. Čas vhodný k zastavení změn jsme již propásli a je jen na nás všech, jak se vypořádáme se změnami v naší krajině. Mimoprodukční funkce lesa se v dnešní době v některých lokalitách začínají stavět nad funkce hospodářské. Vlastníci lesů (především obecní a soukromí) mají jedinečnou příležitost nastavit fungování přírodních procesů v lese tím správným směrem. Les může být vedle produkce dřeva vhodným domovem nejen vzácným druhům rostlin a živočichů, ale i nám lidem. Pojďme se více inspirovat přírodními procesy pro záchranu toho nejcennějšího, co máme – a to jsou naše lesy.

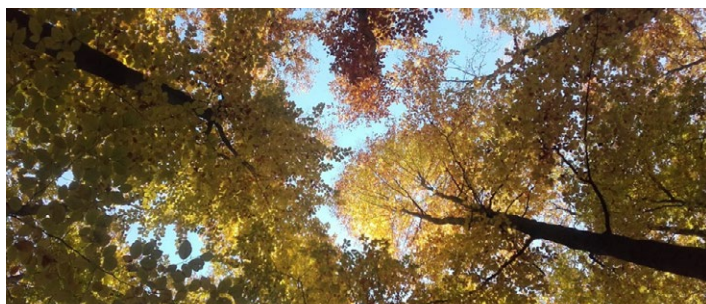
Lubomír Doležal, DiS. – lesník města

IC - Lesní ekosystém

Rozčlenění porostu

Pohled do korun přirozeného lesa - buk lesní

Budky pro šoupálky

Pohled z drona na lokalitu ve Vrbičkách

Ochránci přírody

Novorolský zpravodaj 03-04/2021 - periodický tisk územního samosprávného celku • Vydává město Nová Role, Chodovská 236, 362 25 Nová Role • MK ČR E11996 • Počet výtisků 1850 ks • Uzávěrka všech příspěvků do dalšího čísla vždy 10. den v měsíci
• Redakční rada: PaedDr. Miluše Dušková, Ing. Lucie Dušková, Mgr. Dagmar Schlapáková
• Příspěvky shromažďuje městský úřad, který však nezodpovídá za jejich obsah.
• Sazba, grafická úprava a tisk: MEDIA a.s., Botanická 252/6, 362 63 Karlovy Vary - Dalovice, www.mediaas.cz